

ARDAKLANMA

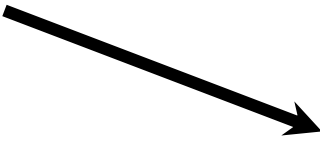

1

2

3

4

Ardaklanmanın evreleri:

- 1. Renk değişimi ya da boęulma evresi**
- 2. Asıl ardaklanma evresi**

Renk değişimi ya da boęulma evresi

Tomruklarda enine kesitten içeriye doğru, düzensiz şeritler halinde ilerleyen koyu bir renklenme görülür. Sınır çizgileri olarak adlandırılan bu olay, paranşimatik hücrelerin diri odun trahelerinin ilerine doğru uzanarak til oluşumu meydana getirmesidir.

Resim 1 : Ardakların Kayın tomruğunun enine kesitinden düzensiz dil şeklinde gövde içersine doğru yayılışı.

**Bu evrede odun direnç özelliklerinden fazla bir şey kaybetmez.
Estetik yönden kusurlar meydana gelir.**

Asıl Ardaklanma evresi

Renk değişimi olan odun kısımlarında, ardak mantarlarının etkisiyle beyaz lekeler ve şeritler, sonunda da **BEYAZ ÇÜRÜKLÜK** oluşur.

Xylaria hypoxylon

Xylaria polymorpha

Hypoxylon coccineum

Schizophyllum commune

Stereum hirsutum

Stereum purpureum

Ardaklanma ile odunun;

-Özgül ağırlığında

-Basınç direncinde

-Dinamik eğilme direncinde değişim olur

-Renk değişimi odunun kalite sınıfını düşürür

-Til oluşumları emprenye olayını engeller

Ardaklanmaya karşı;

1. Kış kesimleri yapmak ve tomrukları hızla ormandan çıkarmak
2. Zamanında işleme yapmak
3. Gereksinime göre periyodik kesim yapmak
4. Su havuzları tesis etmek
5. Ardaklanmayı önleyen kimyasal maddeler kullanmak

Uzun süre depoda bekletilmiş tomruklarda
oluşan derin çatlak ve yarıklar

ARDAKLANMA VE ÇATLAMAYA KARŞI KAYIN TOMRUKLARININ KORUNMASI

TABIİ HALDEKİ TOMRUKLAR

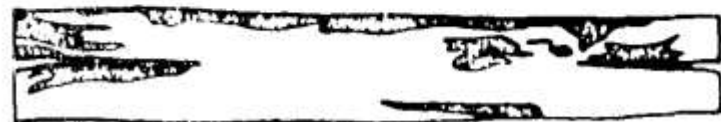
Depoda

A1

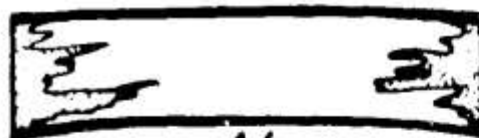

A2

A3

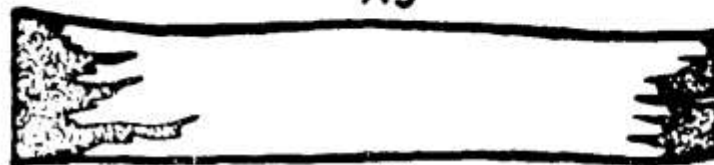
Ormanda

A4

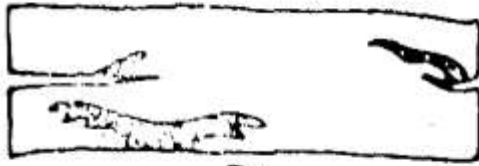
A5

A6

„IMMUTOL B„ SÜRÜLMÜŞ TOMRUKLAR

Depoda

B1

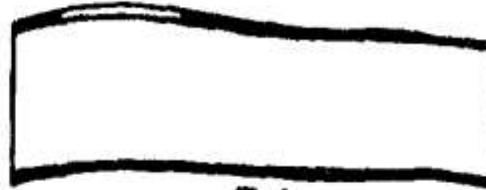

B2

B3

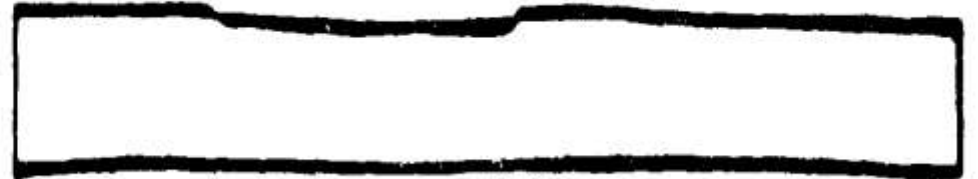
Ormanda

B4

B5

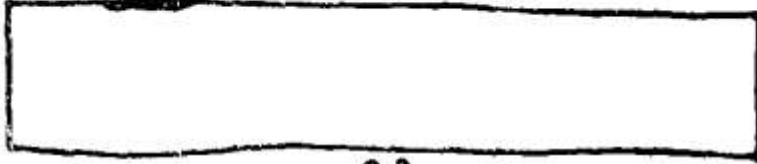
B6

„IMMUTOL B„+ ZİFT VE ASFALT SÜRÜLMÜŞ TOMRUKLAR

Depoda

C1

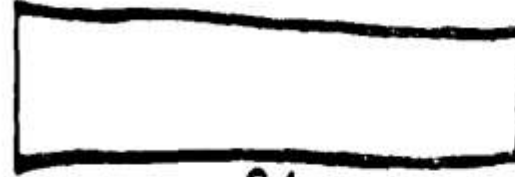

C2

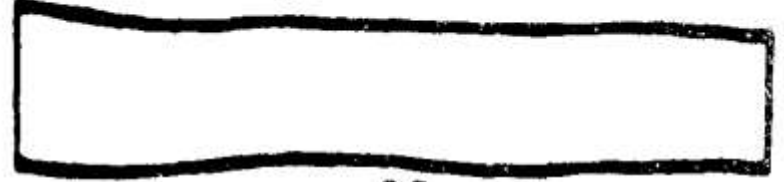

C3

Ormanda

C4

C5

C6

Xylaria hypoxylon

Özellikle kayın kütüklerinde ve diğer bazı yapraklı ağaçlarda çok sık görülen bir saprofittir. Bazen de parazit özellik kazanabilir.

Mantarın zararına uğrayan kayın odunu, süratle beyaz çürüklüğe uğrar. Çürümüş ve gevşek bir yapıya dönüşmüş odun bünyesi üzerinde, ince ve koyu renkli sınır çizgileri belirir.

Üreme organı, bu siyah renkli çizgilerin olduğu kesimlerde, kayın kütükleri üzerinde geyik boynuzu şeklinde ortaya çıkar.

Xylaria polymorpha

Kayın kütükleri üzerinde beyaz çürüklük oluşturur. Ancak mantar asıl olarak elma ağaçlarında çok önemli ve tehlikeli kök çürüklüğüne neden olur.

Mantarın üreme organı, esmer siyah renkte, 12 cm büyüklüğünde büyük el parmaklarını andırır.

Hypoxylon coccineum

Tümüyle ölü odunlar üzerinde tahribat yapan, düzensiz renklenme ile ortaya çıkan bir ardak mantarıdır.

Üreme organı stroma halinde, yarı küre ya da küre biçiminde, bezelye büyüklüğünde, grup ya da dağınık olarak tüm odun üzerinde dışardan belirgin olarak görülür.

Mantar özellikle traverslerde, uzun süre istif yerlerinde bekleyen yakacak ve yapacak odunların kesit yüzeylerinde çok görülmektedir.

Daldinia concentrica

Stroma

Kesilmiř odunlarda: renklenme ve sonra beyaz çürüklük
Hastalıklı bireylerde yarı parazit

Rosellinia quercina

(Meşe Kök Öldürücüsü)

Meşelerin dışında

- **Sürgün uçlarındaki yapraklarda renk değişir ve sonrada ölür**
- **Özellikle nemli yaz aylarında bitki tamamen ölür**
- **Esas ölüm nedeni bitki köklerinin ölmesidir**
- **Yüzeye yakın yerdeki köklerde esmerleşme olur**
- **Kabuk altındaki odunda büzülme görülür**
- **Kökün etrafında beyaz ya da esmer renkte hüf demetleri (Rhizoctoni) görülür**

Mantarın en önemli belirtilerinden biri de dışarıdan gözlenebilen, kök boynu bölgesindeki siyah renkli sklerotiumlardır.

Sklerotium

Rosellinia quercina

Mantarın bulaşması köklerdeki lentisellerden, yara yerlerinden ve genç kök uçlarından olmaktadır.

Hastalıkla savař;

1. Ekim, dikim, fidanlık ve gençleştirme sahalarında

**hastalığın görüldüğü alanlar, sağlıklı alanlardan hendeklerle
tecrit edilmeli**

2. Hastalıklı bireyler sökülerek yakılmalı ve alan temizlenmeli

3. Toprak kimyasallarla dezenfekte edilmeli

Endothia parasitica

(Kestane K f  ya da Endothia Kanseri)

Kestane Kanseri (*Endothia parasitica*)

Türkiye'de hastalığın varlığı 1968'de saptanmıştır. Marmara Bölgesinde 1970'lerde %32 oranında yayıldığı tespit edilmiştir. Hastalık 1 cm. çaplı sürgünlerde görülmez. İlk belirtisi sürgün ve dallarda lokal bir esmerleşme ile ortaya çıkar.

Kabukta

hava koşullarına göre;

1. Hava kuraksa esmerleşme, ilk kabukta kıvrılmalar,

2. Rutubetli havalarda gövde ve sürgünlerde ödem (şişkinlikler) ortaya çıkar.

Sürgün ve dalların üzerinde hastalığın üreme organları oluşur. Hastalığa yakalanmış dal ve sürgün de hastalığın görüldüğü kısmın üst tarafı kurur. Çatlak yaralar

şeklini alırlar. Bu hastalık kabuk altında yelpaze gibi miseller oluşturur. Hastalığın ileri dönemlerinde ağaç tamamen kurur.

